

UVODNE NAPOMENE

Informacija o realizaciji turističke sezone 2012. godine sa Programom mjera i aktivnosti za pripremu turističke sezone 2013. godine ponuđena je u skladu sa Programom rada Skupštine za 2012. godinu.

Program mjera i aktivnosti za pripremu turističke sezone 2012. godine usvojen je na XXVII redovnoj sjednici Skupštine opštine Herceg-Novi, održanoj dana 29. 12. 2011. godine. Programom rada Skupštine predviđeno je informisanje o realizaciji tada usvojenog Programa u drugom kvartalu 2012. godine, međutim zbog održavanja lokalnih izbora i samim tim pomjerenih redovnih rokova ovakva Informacija nije prošla skupštinsku proceduru. S tim u vezi ovdje ponuđena Informacija o realizaciji turističke sezone 2012. godine, se u svom prvom dijelu bavi realizacijom Programa mjera i aktivnosti na pripremi protekle sezone i samim tokom sezone, a u drugom dijelu ostvarenim turističkim prometom na nivou opštine i po većim smještajnim kapacitetima.

Ponuđeni Program mjera i aktivnosti za pripremu turističke sezone 2013. godine baziran je na predlozima i sugestijama nosilaca turističke ponude grada, te neophodnim mjerama i obavezama svih učesnika u formiranju turističkog proizvoda.

Anketa turista 2012. godine urađena po novoj metodologiji služi kao dobar reper za kvalitetnije sagledavanje sezone i planiranje i prilagođavanje ponude budućoj tražnji.

Priprema sezone sa aspekta infrastrukturnih i komplementarnih segmenata obuhvatila je sledeće:

Č i s t o ć a

U cilju unapređenja postojećeg stanja komunalne higijene javnih površina JP

„Čistoća“ je blagovremeno donijelo svoj Plan aktivnosti za turističku sezonu 2012. godine, koji je realizovan u sledećim aktivnostima:

- Početkom godine sklopljen je ugovor sa JP „Morsko dobro“ koji se odnosio na održavanje čistoće dijelova morskog dobra koji nijesu ustupljeni na korišćenje. Vrijednost ugovora: 109. 600,00€,
- Krajem marta, pušten je u rad Reciklažni centar u Meljinama, postrojenje za obradu čvrstog komunalnog otpada. U toku sezone po prvi put je realizovana obrada, mjerenje i deponovanje otpada sa prosječnim dnevnim količinama od 74 do 90 tona,
- U periodu predsezone izvršeno je čišćenje priobalnog pojasa, opravka boksova za kontejnere, čišćenje i košenje zaraslih površina i uklanjanje divljih deponija formiranih u naseljima Bijela školjka, Gomila, Savina, Topla II i III, Meljine, Baošići, Zelenika-Kuti,
- Pored redovnih poslova izvedeno je i niz aktivnosti po zahtjevima mjesnih zajednica, udruženja i NVO,
- U saradnji sa Zavodom za zapošljavanje, Opštinom i dijelom NVO ovo preduzeće je, pored redovnih obaveza, učestvovalo u više projekata - „Neka bude čisto“, čišćenju ostrva Lastavica, tvrđave Španjola i dr.,
- Na poluostrvu Luštica organizovan je potpuno nezavisan sistem odvoza otpada, čišćenje javnih površina i plaža, čime se ovo područje približilo standardima održavanja javne higijene gradskih područja. Takođe je bilo organizovano čišćenje prigradskih naselja i odvoz i prikupljanje otpada iz udaljenijih seoskih područja,
- I pored smanjenja broja radnika za 50%, u sklopu aktivnosti javnih radova, uz angažovanje 13 radnika ovog preduzeća, obezbijeđeno je uredno čišćenje magistralnog pojasa Kamenari – Debeli brijeg,
- U sektoru zbrinjavanja napuštenih životinja aktivnosti prikupljanja početkom sezone dale su značajne rezultate na čitavom području Opštine,
- Uslijed povremene saobraćajne nepropustljivosti gradskih ulica u samoj sezoni, kao i ograničenja nastalih blokadom puta prema gradskoj deponiji (u dva navrata-tokom juna i jula) otežani su bili uslovi za odvoz i deponovanje otpada. Dinamika odvoza je morala biti prilagođena uslovima saobraćaja,
- Kao i ranijih godina, tokom sezone ispoljen je problem pronalaska i angažovanja radne snage za poslove održavanja javnih površina i za rad na vozilima za odvoz otpada.

Vodosnabdijevanje i kanalizaciona infrastruktura

Aktivnosti JP „Vodovod i kanalizacija“ u pripremi turističke sezone 2012. godine odnosile su se na sledeće:

vodosnabdijevanje:

- Završena je rekonstrukcija vodovodne mreže u dijelu Zelenike, od Opačice do magistrale, što je omogućilo kvalitetnije snabdijevanje višočijih zona Zelenike,
- Izgrađene su tri nove pumpne stanice: Baošići „Ekonomija“, Kamenari – Đurići i na Lalovini,
- Na više pozicija sekundarne mreže, uglavnom manjih profila, gdje su bili najveći gubici i česte intervencije, izmijenjeno je više od 6000 m cjevovoda. Ugrađena su

- i 42 mjerača protoka vode i vodomjeri većih profila koji daju podatke o gubicima vode po zonama,
- U cilju ispravnosti mjerenja utroška vode, servisirano je i zamijenjeno oko 1500 vodomjera raznih profila i izvršeno priključenje 506 novih potrošača, uglavnom u višojim zonama,
 - U kontinuitetu se vrši izmještanje vodomjera van privatnih parcela i dvorišta čime će se smanjiti nelegalna potrošnja i omogućiti lakše održavanje vodovodne mreže i samih vodomjera,
 - Održavanje ispravnosti 28 pumpnih stanica, raznih kapaciteta za snabdijevanje višojih zona i stanice „Opačica“ omogućili su, za razliku od ranijih godina, vodosnabdijevanje bez većih problema,
 - Izvršena je sanacija klizišta na glavnom dovodnom cjevovodu Plat-Herceg Novi, na lokaciji Zvekovica-Konavli u dužini od 100m, kao i zamjena cjevovoda Ø 600, sa muljnim ispuštom i zamjena 5 vazdušnih ventila.

kanalizacioni sistem:

Izvršeno je:

- Kompletno čišćenje glavnog kanalizacionog kolektora i njemu pripadajućih taložnika pumpom visokog pritiska,
- Servisiranje šest pumpnih agregata za potrebe normalnog funkcionisanja pumpnih stanica koje se nalaze u sistemu kanalizacionog kolektora,
- Deratizacija kanalizacionih pumpnih stanica i cca 400 šahtova u sistemu kolektora,
- Izgradnja nove kanalizacione mreže, u saradnji sa pojedinim investitorima, u ukupnoj dužini 815m, od čega u Bijeloj u naselju Malovići 520 m, čime je riješeno priključenje 60 domaćinstava.

Javna rasvjeta

- Prije početka sezone, sanirano je više dijelova vazdušnih trasa koje su oštećene uslijed nevremena, ili nepažljivim izvođenjem građevinskih radova, sem trase u Bitoljskoj ulici - Savina, gdje je potrebna izgradnja nove rasvjete,
- Tekuće održavanje je rađeno uz maksimalno skraćivanje rokova za otklanjanje kvarova, što je omogućilo uredno funkcionisanje javne rasvjete.

Zelenilo

- Osim redovnog održavanja postojećih javnih zelenih površina izvršena je sadnja sezonskog cvijeća (cca 20 000 komada) na definisanim lokacijama,
- Prema ugovoru sa JP „Morsko dobro“ radilo se na održavanju lokacija duž Šetališta pet Danica,
- Sektor Zelenilo učestvovao je u sadnji 26 stabala većih palmi (preko 5m visine) duž Rivijere i na Savini – donacija vrijedna oko 90 000,00€,
- Zbog izrazito sušnog ljeta posebna pažnja je morala biti posvećena zalivanju i održavanju zelenih površina.

Putna infrastruktura i saobraćaj

U sektoru putne infrastrukture:

- Izvršena je popravka svih oštećenja duž ulica Sava Ilića, Save Kovačevića, Trebinjske i dijelu Njegoševa, kao i oštećenja puta duž Rivijere (Kumbor-Bijela) lokalnog puta u Zelenici,
- Postavljene su prepreke, metalni stubići, na više lokacija (ulice: Sava Ilića, V crnogorske brigade, Njegoševa, Braće Grbića i Partizanski put),
- Ažurirana je vertikalna signalizacija, i izvršeno obnavljanje kompletne horizontalne signalizacije,

Mimo programa asfaltirana je ulica u Zelenici, od Džorovog mosta do pumpne stanice „Opačica“, (vrijednost radova: 35.000,00€) i u Đenoviću - Novo naselje (vrijednost radova: 30.000,00€).

Takođe, postavljeno je novo stajalište za autobuse u Bijeloj (kod Bijeke školjke) i izvršena popravka i postavljene klupe kod postojećih stajališta.

U cilju kvalitetnijeg odvijanja saobraćaja:

- Prema informaciji AD „**Pomorski saobraćaj**“ prije početka sezone završen je uobičajeni godišnji remont trajekata, pa su svi trajekti tehnički ispravni, bezbjedno funkcionisali tokom čitave sezone. Saobraćaj se odvijao non stop, bez zastoja, havarija i incidenata, a broj trajekata u funkciji bio je prilagođen intenzitetu saobraćaja,
- Obnovljena je horizontalna i vertikalna signalizacija na prilaznim trakama i pristaništima i izvršeno uređenje biljetarnica i pratećeg mobilijara,
- U periodu maj-septembar, uz pripadnike saobraćajne policije i stalno zaposlene kontrolore, bila su angažovana i profesionalna lica koja su vršila obezbjeđenje i regulisanje saobraćaja.
- „**Blue line**“ DOO posjeduje 20 autobusa za gradski i prigradski saobraćaj koji su generalno pripremljeni za ljetnju sezonu. U toku turističke sezone na putnom pravcu Igalo-Kamenari-Igalo i Meljine-Igalo-Meljine kao i u prigradskim naseljima prevoz je bio organizovan pojačanim intenzitetom, u skladu sa sezonskim redom vožnje. Autobusi su saobraćali na svakih 20 minuta, svakoga dana od 00,00 do 24,00^h.
- Realizovani su potpisani ugovori sa turističkim agencijama „Adria“ d.m.c. i „Globtour - Montenegro“ d.o.o. iz Budve i „Discovery“ d.o.o. iz Podgorice koji se odnosio na transfer gostiju sa aerodroma odnosno na izletničke ture.
- U međunarodnom i međumjesnom saobraćaju sve linije su redovno održavane. U poređenju sa devetomjesečnim obimom prometa putnika u gradskom i prigradskom prevozu iz predhodne godine broj prevezenih putnika u istom periodu ove godine manji je za 3%.
Problemi ispoljeni tokom sezone odnosili su se na zastoje zbog nepravilnog parkiranja i zaustavljanja putničkih i dostavnih vozila (ulice -S. Ilića, Njegoševa i Braće Grakalića), kao i uzurpiranje gradskih autobuskih stajališta automobilima, taxi vozilima i autobusima međumjesnog prevoza koji nebi smjeli da se zaustavljaju na stajalištima.

Shodno planu priprema za turističku sezonu JP „**Parking servis**“ obnovilo je postojeću i izradilo novu saobraćajnu signalizaciju i izvršilo uređenje uličnih parkirališta i garaža,

- U cilju boljeg informisanja turista o uslovima parkiranja izradilo je informator, odnosno flajer na engleskom i ruskom jeziku, koji su dijeljeni na punktovima

Turističke organizacije. Radi bolje informisanosti potencijalnih korisnika urađen je i sajt koji daje mogućnost upoznavanja o uslovima parkiranja – zonama i cijenama,

- U cilju lakšeg plaćanja uvedeni su bankovni POS terminali za plaćanja bankovnom karticom,
- Zbog izmjena zakonskih propisa o saobraćaju, specijalno vozilo „pauk“ sve do septembra nije angažovano. Organizovanje posla uklanjanja vozila koja ometaju saobraćaj obavljalo se u saradnji sa saobraćajnom i komunalnom policijom.

Uređenje - ostalo

- Uređenje fasada i mikroloakcija u gradu je stalan posao. Urađeno je 10-tak fasada i to u starom gradu, na Toploj i u Igalu,
- Završeno je uređenje lokacije ispred samoposluže bivšeg „C-Vračara“,
- Sportsko igralište na Savini nije završeno, radovi su u toku.

Pojas Morskog dobra

- Završena je rekonstrukcija dijela Šetališta Pet Danica, IV faza, od tunela do Milašinića plaže, u dužini od 380m. Za dionicu od restorana „Mimoza“ do restorana „Galeb“ u Igalu urađen je i revidovan glavni projekat.
- Završena je rekonstrukcija ponte na okretištu u Kamenarima i rekonstrukcija mosta tvrđave Citadela,
- Od strane Upravnog odbora JP „Morsko dobro“ usvojen je Program organizacije kupališta i lokacija za sportsko rekreativne aktivnosti za 2012 godinu, kojim se bliže određuju uslovi organizacije i kategorizacije kupališta,
- Za sve korisnike kupališta sa područja opštine Herceg-Novi, Javno preduzeće je krajem marta, u hotelu „Delfin“ u Bjeloj organizovalo, seminar na temu „Uslovi za organizaciju kupališta u 2012. godini“. Na seminaru su učestvovali i predstavnici Republičke turističke inspekcije, Lučke kapetanije Kotor, Crvenog Krsta, Sekretarijata za finansije, turizam i ekonomski razvoj Opštine Herceg-Novi, kao i NVO „Ekom“ koja sprovodi Plavu zastavicu u Crnoj Gori,
- U skladu sa odredbama Zakona o turizmu, vezano za izdavanja odobrenja za rad kupališta, tokom marta je organizovan sastanak u Budvi sa predstavnicima Sekretarijata nadležnog za izdavanje odobrenja za rad iz svih primorskih opština i Ministarstva održivog razvoja i turizma o preduzimanju potrebnih aktivnosti na utvrđivanju ispunjenosti uslova za organizaciju kupališta,
- U saradnji sa Crvenim Krstom Crne Gore, u pripremi kupališne sezone 2012. godine sprovedene su aktivnosti za organizaciju spasilačkih službi. Organizovano je ukupno 16 termina za provjeru sposobnosti već obučanih spasilaca i 4 kursa za obuku novih spasilaca,
- U aprilu je raspisan javni tender za ustupanje na korišćenje uređenih i izgrađenih i prirodnih kupališta, kao i tender za korišćenje privremenih lokacija tokom sezone 2012. godine. Na području opštine Herceg-Novi, tokom sezone ukupno je

bilo realizovano 80 kupališta, od kojih su 46 uređena i izgrađena i 34 prirodna, te dvije lokacije za sportsko-rekreativne aktivnosti. Ukupno na području opštine tokom 2012. godine na snazi je bilo 120 ugovora, od čega se 68 odnosilo na ustupanje plaža, kupališta i djelova obale i 52 ugovora za ustupanje privremenih lokacija i terasa ugostiteljskih objekata,

- Za svako kupalište Javno preduzeće je shodno Pravilniku izdalo Uslove za uređenje i opremanje, koje prate odgovarajuće skice, kao i uslove za uređenje i opremanje lokacija za sportsko-rekreativne aktivnosti na kopnenom dijelu i u akva prostoru,
- Na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma, Komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz Pravilnika o uslovima koje moraju da ispunjavaju uređena i izgrađena kupališta od ove godine formirao je opštinski Sekretarijat za finansije, turizam i ekonomski razvoj, a predstavnici Javnog preduzeća „Morsko dobro“ su bili članovi komisije. Na osnovu podnijetog zahtjeva stranke opštinska komisija je izvršila kontrolu svih kupališta. Kontrolom je ustanovljeno da je stepen uređenosti na većini kupališta bio na zadovoljavajućem nivou, što pokazuje i podatak da je 78,75% kupališta ispunilo propisane uslove i dobilo neophodna odobrenja. Kupališta su bila opremljena neophodnom, propisanom plažnom opremom (tuševi, kabine za presvlačenje, kante za otpatke itd),
- Konstatovani nedostaci tokom kontrole rada kupališta odnosili su se na: kasnu organizaciju rada kupališta, neorganizovanje propisanog broja spasilaca, neadekvatno obilježavanje kupališta sa morske strane i neoslobađanje jedne polovine kupališta od plažnog mobilijara u toku jula i avgusta mjeseca kada je najveća koncentracija turista,
- Tokom sezone u sklopu kontrole kupališta sačinjeno je ukupno 182 zapisnika, od toga 69 komisijskih i 113 u sklopu redovne kontrole službenika Javnog preduzeća. Kontrola kvaliteta morske vode na kupalištima nije vršena zbog neuspjelog tendera koji je raspisivan tri puta i sva tri puta bio bezuspješan zbog nekompletne dokumentacije ponuđača,
- Nacionalni žiri je, Međunarodnom žiriju u Kopenhagenu, kandidovao plaže za dobijanje Plave zastavice za sezonu 2012. godine. Ocjenjeno je da u Herceg-Novom četiri kupališta zaslužuju ovo obilježje, simbol visokih standarda ekologije, organizacije i usluga na plažama i to: „Klub Hotel Rivijera“- Njivice, „Kuba Libre“ i „Porto Žanjic“ - Žanjice i „Stevuzo“ uvala Dobreč,
- Aktivnosti na uklanjanju tendi i privremenih objekata postavljenih bez odobrenja nadležnog organa odnosno mimo utvrđenih standarda realizovane su kao stalan zadatak, kao i redovno održavanje javne rasvjete, parapeta, mandrača i ostalog što je takođe stalan zadatak.

Gradska luka

Priprema za sezonu 2012. godine obuhvatila je ronilačke, elektro i vodoinstalaterske radove na pripremi infrastrukture za prihvat jahti i turističkih brodova koji koriste usluge luke.

Sanirana je rampa za ulazak na Šetalište, ofarbane klupe i postavljene nove kante za otpatke duž lukobrana.

Nabavljene su i postavljene tri eloksirane, zatvorene oglasne table (sa mehanizmom za zaključavanje) gdje su istaknuti cjenovnici, Pravilnik o radu u luci, red vožnje lokalnih turističkih brodića i druge informacije i obavještenja korisna za putnike i goste koji borave u gradskoj luci. Izrađen je i montiran znak na vrhu pristaništa sa jasnim uputstvom o zabrani sidrenja u luci i njenom akvatorijumu. Ažurirana je internet prezentacija gradske luke, nabavljena je mobilna VHF oprema za bolju komunikaciju i koordinaciju zaposlenih i instaliran video nadzor (ukupno četiri kamere koje pokrivaju dio luke, ulaznu rampu za automobile i jedan dio Šetališta pet Danica).

U vremenskom periodu od 27. 04. do 29. 04. 2012. godine Gradska luka i grad Herceg-Novi ugostili su nautička plovila i članove posada 10. Međunarodne jedriličarske regate „Terra da mare“. Start regate bio je u Bariju u Italiji a cilj u Gradskoj luci. Ukupna dužina plovidbenog puta iznosila je 105 nautičkih milja, a uspješno je savladalo 50 plovila sa 600 članova posada. Tokom ovog perioda održana je i manja jedriličarska regata u akvatorijumu bokokotorskog zaliva – „Trofej Herceg-Novog 2012. godine“. Prihvat i opsluživanje tolikog broja nautičkih plovila i njihovih posada najbolji je pokazatelj da je luka pripreme za sezonu uspješno realizovala.

Gradsku luku je od januara do oktobra posjetilo oko 1.200 plovila što je u odnosu na 2011. godinu povećanje od oko 5%, a rezultat je veće posjete i efikasnije evidencije svih ulazaka i izlazaka nautičkih plovila. Od ukupnog broja nautičkih plovila oko 700 su motorne jahte i jedrilice, a 500 turistički brodovi i manji čamci. Broj plovila bio je veći da nije bilo otkazivanja rezervacija i prijevremenih odlazaka plovila uglavnom zbog preglasne muzike koja je dopirala iz obližnjih kafića i diskoteka i problema sa nasilničkim ponašanjem jednog broja alkoholisanih pojedinaca u kasnim noćnim satima.

Gradska luka raspolaže sa 40 vezova za nautička plovila, a tokom sezone bilo je perioda kada su svi vezovi bili popunjeni zbog čega je određen broj plovila bio vraćen iz luke. U porastu je dolazak sve većih motornih jahti i jedrilica tako da je tokom protekle sezone zabilježen dolazak motorne jahte od 45m.

Za pomenuti period ostvareno je i naplaćeno 62.592,00€ što u odnosu na 2011. godinu kada je ostvareno i naplaćeno 60.572,00€ predstavlja povećanje od 3,33%. Obzirom na najave dolazaka i povećanje broja plovila koja ostaju na vezu u luci tokom zimskog perioda, ukupni finansijski efekti do kraja godine biće znatno bolji.

Propagandne aktivnosti, kulturni i sportski programi

- Od početka godine, Turistička organizacija je izdala tri nova prospekta, obima po 16 stranica, u tiražu od po 18.000 primjeraka i to: „Aktivno“ i „Kulturno naslijeđe“ na našem i engleskom jeziku i katalog o gradu na našem, engleskom, francuskom, ruskom, talijanskom, norveškom i njemačkom jeziku. „Turistički vodič Herceg-Novi“ izdat je u četiri jezičke varijante, ilustrovan na ukupno 80 stranica.

Izrađena je nova serija pvc reklamnih kesa (u ukupnom tiražu od 52.000 primjeraka) i reklamnih majica (500 komada) sa logom i sajtom Turističke organizacije. Navedeni reklamni materijal dijeljen je na sajmovima i

prezentacijama kao i u turističko informativnim biroima; dio je ustupljen hercegnovskim agencijama i hotelima,

- Prema planu i programu rada za 2012. godinu Turistička organizacija je promovisala grad i turističku ponudu na sajmovima turizma u zemlji i inostranstvu: Beograd, Budimpešta, Berlin, Moskva, Sarajevo, Niš, Budva, Varšava, Skoplje, Tuzla-Lukavac, Novi Sad, te učestvovala na „Berzi turističke prizme“. Značajna pažnja posvećena je promociji kulturnog i vjerskog turizma, muzičkim i sportskim manifestacijama, kao i aktivnom odmoru, a na ovogodišnjem sajmu turizma u Skoplju Turistička organizacija je osvojila i nagradu za uspješnu prezentaciju naše turističke ponude.
Po prvi put od osnivanja, 2005. godine, Turistička organizacija je aktivno učestvovala na sajmovima: u Budimpešti UTAZAS, Berlinu ITB, Moskvi MITT 2012, te na sajmu turizma u Varšavi, odnosno:

Na 35. po redu sajmu UTAZAS u Budimpešti (01.- 04. marta) na kojem je učešće uzelo preko 450 izlagača, štand LTO (Herceg-Novi, Tivat, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj) imao je izuzetno dobru posjetu. Potencijalni mađarski turisti su pokazali interesovanje za hotelski, a posebno za privatni smještaj u Herceg-Novom u periodu ljetnje turističke sezone. Na Internacionalnom sajmu turizma u Berlinu ITB (07.- 11.marta) Turistička organizacija Herceg-Novi uzela je učešće na organizovanom štandu Nacionalne turističke organizacije CrneGore, predstavila svoj grad kao atraktivno odredište za aktivan odmor i pozvala sve zainteresovane turističke agencije i touroperatore sa njemačkog tržišta na saradnju sa turističkom privredom našega grada. Na Međunarodnom sajmu turizma u Moskvi MITT2012 (21.-24. marta) Turistička organizacija Herceg-Novi je takođe na organizovanom štandu Nacionalne turističke organizacije CG kroz propagandni materijal i aktivnim učešćem predstavlja grad posjetiocima koji su najviše interesovanja pokazali za aktivan odmor tokom ljetnje turističke sezone. Učešće na Međunarodnom sajmu turizma u Varšavi (20.-23.aprila) je organizovano kroz zajednički nastup na štandu LTO Bara, Budve, Tivta i Herceg-Novog gdje je takođe zapaženo značajno interesovanje posjetilaca za ljetovanje u Herceg-Novom.

Tokom maja i početkom juna promocija je nastavljena u regionu (Kragujevac, Jagodina, Novi Sad, Zrenjanin, Sarajevo, Beograd) kroz „Road show“ kampanju u organizaciji Nacionalne turističke organizacije. Ovogodišnja turistička ponuda predstavljena je i na samostalnoj turističkoj prezentaciji u Banja luci (26.-28. maja), te u Kranju na Kranjfestu (27.-29.jula) manifestaciji koja svake godine okuplja sve veći broj posjetilaca.

Pred sam početak ovogodišnjeg EXIT-a u Novom Sadu održan je sajam omladinskog turizma (09.-11. jula) gdje je naša Turistička organizacija nastupila na štandu NTO zajedno sa ostalim lokalnim turističkim organizacijama, prezentovala grad i promovisala njegove vrijednosti te pozvala sve zainteresovane, a ponajviše omladinu na ljetovanje u Herceg-Novi,

Pored sajмова i prezentacija korišćene su i druge mogućnosti za promociju, pa je tako tokom održavanja teniskog turnira - Serbia open-u Beogradu, u saradnji sa turističkim organizacijama Bara, Budve, Kotora i Tivta te NTO dijeljen propagandni materijal Turističke organizacije Herceg-Novi,

Prezentacija u fokus stavlja atraktivne lokalitete, izletišta, kulturno naslijeđe, ekoturizam, aktivan odmor u gradu, duž rivijere i hercegnovskog zaleđa, a Turistička organizacija za sve učesnike turističke privrede iz naše opštine obezbjeđuje besplatan prostor na štandu, u okviru svih sajamskih manifestacija, prezentacija i berzi, na kojima nastupa samostalno,

medijsko predstavljanje

- I bez posebno predviđenih finansijskih sredstava za medijsko oglašavanje, kroz intervjue direktora Stručne službe Turistička organizacija odnosno grad su bili prisutni u sajamskim reportažama koje su se prikazivale na tv i radio stanicama sa kablovskom pokrivenošću u medijima na emitivnim tržištima. Takođe na svim sajmovima grad Herceg-Novi je predstavljen u katalogu sajma. Za vrijeme održavanja turističke berze „Turistička prizma“ u Novom Sadu ostvaren je marketinški nastup sa po kolor stranicom sa fotografijama grada i logom u časopisu Turistička prizma. U ostvarenim kontaktima sa lokalnim i regionalnim dnevnim novinama pružane su sažete informacije o aktivnostima, brojnomo stanju gostiju, očekivanjima i najavama za sezonu,
- U prvoj polovini aprila na RTS-u su emitovana dva nova spota o Herceg-Novom, a TO Herceg-Novi je imala predstavljanje i na drugim medijima u okruženju gdje je uz intervjue prikazivan i turistički film i spot o gradu,

saradnja

- Kao i proteklih godina ostvaruje se dobra saradnja sa turističkim subjektima: Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore, sa regionalnim i lokalnim turističkim organizacijama kao i sa pojedinim strukovnim udruženjima,
- U martu mjesecu, TO Herceg-Novi u saradnji sa Opštinom Smokvica i Turističkom zajednicom Smokvica, je u okviru IPA projekta prekogranične saradnje Crna Gora - Hrvatska konkurisala projektom „Kulturni centri Herceg-Novog i Smokvice“. Projekat je dobio status urednog i ispravnog i tako ostvario kriterijume za drugi stepen pregleda, analiziranja i ocjenjivanja,
- Početkom aprila potpisan je Protokol o saradnji između Turističke organizacije Herceg-Novog i Turističke organizacije Beograda, čime je tradicionalna saradnja ove dvije turističke organizacije i formalno ozvaničena, a treba da doprinese proširenju saradnje u oblasti turizma i ugostiteljstva, kulture i sporta, razmjeni iskustava i dobre prakse u funkcionisanju turističkih organizacija, lokalne samouprave i turističke privrede, odnosno budućem uspješnijem i kvalitetnijem razvoju sa svim pozitivnim ekonomskim i drugim efektima,
- Turistička organizacija je promovisala grad i ukupnu ponudu kroz organizovane kulturne, sportske i druge događaje. Tako je svojim propagandnim materijalom i uz finansijsku podršku propratila: Praznik mimoze - uz donaciju od 80. 000,00€, HAPS (15.-30. aprila) - uz donaciju od 5 .000,00€, Međunarodni dječiji karneval (03.-06. juna) - uz donaciju od 20. 000,00€, Muzički festival „Sunčane skale“

(02.-03. jula) - uz donaciju od 30.000,00€, festival klasične muzike „Dani muzike“(10.-20. jula) - uz donaciju od 6.000,00€, Međunarodni sajam knjige „Trg od knjige“(21.-28.jula) - uz donaciju od 5.000,00€, Hercegovski filmski festival-Montenegro film festival (01.-07. avgusta) - uz donaciju od 30.000,00€, Guitar Art Summer fest (15.-20. avgusta) - uz donaciju od 1.000,00€, manifestacije Baošičko i Đenovičko ljeto - uz donacije od po 3. 000,00€.

Takođe, Turistička organizacija je svoj propagandni materijal plasirala i kroz druge kulturne programe: Hercegovski zimski salon, takmičenje solo pjevača Bruna Špiler, Dani frankofonije u Novom Sadu, Međunarodna smotra folklora, Sinestezija, Noć kulture, Ruke-Dani kreativnosti i sportska takmičenja: Regata Terra da mare, Međunarodni džudo turnir i ostale.

Informativna djelatnost

- U cilju što bolje informisanosti turista koji posjećuju Herceg-Novi, Turističko informativni biro (Igalo, Meljine, Škver, Kamenari i TIB Centar u upravnoj zgradi) otvoreni su tokom čitave godine, a od početka godine do kraja septembra posjetilo ih je ukupno 16.878 turista (TIB Igalo: 2.982, TIB Škver: 8.824, TIB Meljine: 1.006, TIB Kamenari: 979, TIB Centar: 3.087 posjetilaca).
- Internet stranica Turističke organizacije www.hercegnovi.travel, redovno se ažurira vijestima iz turizma i neophodnim informacijama – turizam, kultura i umjetnost, sport i rekreacija, zabava, saobraćaj i veze i sl. kao i svim registrovanim subjektima iz oblasti turizma i usluga.

Turistička organizacija je ove godine uradila Anketu turista (48. po redu) po novoj metodologiji, na reprezentativnom kvotnom uzorku, (prema zemlji porijekla turista). Anketom je obuhvaćeno 1.385 turista, a pored pitanja koja se odnose na stepen njihovog zadovoljstva našom ponudom u anketi se našao i određeni broj pitanja koja ukazuju na strukturu anketnog uzorka. Na taj način dobijen je značajan broj novih pokazatelja, posebno s aspekta socioekonomske strukture i potrošnje gostiju. Ovakvi pokazatelji ubuduće mogu koristiti kao osnov za procjenu ostvarenog turističkog prometa na području opštine, jer ove parametre po opštinama ne prati Centralna banka CG, koja vrši procjenu prihoda od stranih turista na nivou zemlje za potrebe izrade Platnog bilansa Crne Gore.

Hercegovsko kulturno ljeto je kao i predhodnih godina bilo bogato festivalima i manifestacijama u organizaciji ili uz podršku JUK „Herceg-festa“.

Realizacija planiranih festivalskih, pozorišnih i bioskopskih programa (Hercegovske aprilske svečanosti, Muzički festival „Sunčane skale“, Filmski festival Herceg Novi-Montenegro Film Festival, književna manifestacija „ Trg od knjige“, Festival ozbiljne muzike „Dani muzike“, Guitar art summer fest, Festival stripa te drugi programi: Sinestezija, Noć kulture, izložbe, pozorišne predstave, filmske projekcije, koncerti ozbiljne i zabavne muzike i dr .) odvijala se prema utvrđenoj dinamici.

Uspostavljanjem saradnje sa menadžmentom Kotorskog festivala pozorišta za djecu omogućeno je, u periodu od 04. do 12. jula, predstavljanje većeg broja predstava za djecu i mlade hercegovskoj publici.

Sve filmske projekcije su se do kraja juna odvijale u Dvorani Park, a nakon toga je pripremljena ljetnja bašta tvrđave Forte mare, gdje se realizovao rad ljetnjeg

bioskopa na otvorenom i završena priprema otvorenih scena za izvođenje programa.

U toku 2012. godine uspostavljena je praksa da autori čije su izložbe organizovane u prostorima JUK „Herceg-fest“ poklone jedno umjetničko djelo kako bi se oformio fundus za stalnu postavku.

U Domu kulture Bijela organizovani su programi „male forme“ (pozorišne predstave za djecu, književne večeri, koncerti manjih folklornih grupa i sl).

Kulturnu ponudu su značajno obogatili programi i postavke JU „Zavičajni muzej i galerija“, „Spa“ galerije Instituta u Igalu, „Spinaker“ i „Sue Ryder“ i drugi galerijski prostori te dobro osmišljeni književni, koncertni i alternativni programi NVO u sardnji sa opštinskim Sekretarijatom za opšte poslove.

Nadzor i upravni postupak

U periodu maj–septembar turistička inspekcija, organizovana kao Odsjek za inspekciju turizma u Upravi za inspekcijske poslove Vlade Crne Gore na području Opštine Herceg-Novi izvršila je 437 kontrola kroz koje je konstatovano 246 nepravilnosti. Odnos broja kontrola i utvrđenih nepravilnosti u 2012. godini (56,29%) je znatno manji u odnosu na zatečeno u 2011. godini (88,35%). Na osnovu izvršenih kontrola preduzete su sledeće mjere:

broj ukazivanja.....	132
broj rješenja o otklanjanju nepravilnosti.....	5
broj rješenja o zabrani.....	59
zapečaćeno objekata.....	18
broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	33
broj podnijetih krivičnih prijava.....	1
broj izdatih prekršajnih naloga.....	79
ukupan iznos izdatih prekršajnih naloga.....	15. 830,00€

U Odjeljenju za inspekcijski nadzor Uprave lokalnih javnih prihoda u periodu od 20. 06. do 20. 09. 2012. godine pored tri stalna inspektora angažovano je jedanaest lica sa visokom školskom spremom koja su, prvenstveno bila zadužena za kontrolu obračuna i naplate boravišne takse kod pravnih i fizičkih lica.

Od trenutka angažovanja sezonskih inspektora započete su aktivnosti koje su se odnosile na podjelu flajera fizičkim licima (REGISTRUJTE SE – KAKO RADITI LEGALNO U TURIZMU) i obrazaca za petnaestodnevne i mjesečne obračuna boravišne takse.

U gore navedenom periodu u predmetu boravišne takse izvršeno je 3.458 kontrola i to : 3.024 kod fizičkih i 434 kod pravnih lica.

Podnijeto je 14 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te uručeno 25 prekršajnih naloga od čega je 17 naplaćeno (ukupan iznos 5.420,00€), a 8 je dug u Registru (iznos 1.930,00€). Prekršajni nalozi se uglavnom odnose na fizička lica osim dva koji se odnose na pravna lica i to na: RJ REID DEVELOPMENT D.O.O. Njivice i LIGHTHOUSE OF MONTE NEGRO D.O.O. Igalo.

Zbog neblagovremene uplate donešeno je 29 rješenja i 36 zaključaka, a realizovano 10 rješenja i 1 zaključak o prinudnoj naplati (za dug iz 2011. godine u iznosu od 1. 786,75€). Nerealizovana rješenja su pretočena u zaključke o prinudnoj naplati koji su dostavljeni CENTRALNOJ BANCII CRNE GORE na realizaciju:

„VEKTRA BOKA“ A.D.....	17 zaključaka
„PALM BEACH“ D.O.O.....	17 zaključaka
„LIGHTHOUSE OF MONTENEGRO“ D.O.O.....	1 zaključak

Zaključno sa 01. 11. 2012. godine po osnovu boravišne takse (odnosi se na 80% sredstava koja pripadaju lokalnoj zajednici) naplaćeno je 339.250,30€, u prosjeku 5,90% više nego u istom periodu 2011. godine.

Po osnovu duga iz 2011. godine ostvaren je priliv u iznosu od 2. 685,90€, a po osnovu duga iz 2010. godine, prinudnom naplatom, ostvaren je priliv od 10. 902,28€.

Dužnici u 2012. godini su:

„VEKTRA BOKA“ A.D – 13.068,15€ (sa dugom iz 2011. god. u iznosu : 18. 238,25€, ukupan dug je 31.306, 64€),

„PALM BEACH“ D.O.O – 1.052,40€ (sa dugom iz 2011. god. u iznosu :1.322,51€ , ukupan dug je 2.374,91€),

„LIGHTHOUSE OF MONTENEGRO“ D.O.O – 1.747,10.€

Poteškoće u naplati boravišne takse kod pravnih lica javljaju se kod „VEKTRA BOKA“ A.D i „PALM BEACH“ D.O.O. iz razloga što im je žiro račun već duže vrijeme blokiran, ali sva potraživanja su u propisanom roku blokirana kod CENTRALNE BANKE CRNE GORE.

Kod izdavaoca privatnog smještaja zapaženo je aktivnije prijavljivanje gostiju, a i agencije su svojim aktivnostima dale značajan doprinos naplati boravišne takse. Kao i predhodnih godina i ove godine bio je prisutan problem retroaktivnog prijavljivanja gostiju. Kako je predhodne godine podnijeto 140 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, od kojih se 80 odnosilo na pružaoce usluga smještaja u domaćinstvu bez odobrenja, isti su tokom tekuće godine podnijeli zahtjev za dobijanje odobrenja, što je evidentirano kroz inspekcijske kontrole na licu mjesta.

Sekretarijat za finansije, turizam i ekonomski razvoj opštine Herceg-Novi izdao je, na osnovu zahtjeva stranke, za prvih devet mjeseci:

rješenja koja se odnose na rad plaža: 75

rješenja koja se odnose na ugostiteljsku djelatnost: 129

rješenja koja se odnose na privremene objekte-šandovi: 34

rješenja koja se odnose na prevoz putnika čamcem: 25

rješenja koja se odnose na prevoz u drumskom saobraćaju: 3

rješenja koja se odnose na pružanje usluga smještaja u domaćinstvu (sobe i apartmani): 408 od čega

a/ za nove izdavaoce: 98 rješenja kojima je obuhvaćeno oko 646 ležaja

b/za registrovane izdavaoce, rekategorizacija, 310 rješenja sa oko 2.200 ležaja.

Služba specijalnog telefona 1300, za potrebe Nacionalne turističke organizacije u periodu od 01. januara do 01. novembra 2012. godine zabilježila je ukupno 5.611 poziva od čega se 3.706 poziva (66%) odnosilo na pružanje različitih informacija, 1.815 (32%) na pritužbe i 80 poziva (2%) na pohvale.

Sa područja naše opštine registrovano je 413 poziva od čega je 56 bilo neosnovanih i nepotpunih, a ostalo se odnosilo na buku: 167 (glasna muzika-141; buku od građevinskih radova-4; buku sa čamaca-15; buku izazvanu radom trajekta-7), nepoštovanje propisa o zauzetosti plaža mobilijarom: 52; dilere smještaja / neprijavljene goste: 51; neizdavanje fiskalnih računa:11; deponije smeća: 9; nelegalan rad objekata: 9; izlivanje fekalija: 8; nestašicu vode : 7; nepristupačnost plaža: 7; vanpijačnu prodaju: 6; pse litalice: 5; prljavo more: 5; skutere i čamce blizu kupača: 4; komarce: 4; prljave plaže: 4; naplatu ulaska na plažu: 3; neprijavljene radnike: 2. Po jedna prijava se odnosila na cijene proizvoda i usluga, nelegalan rad kampa, naplatu parkinga.

Svaka primljena žalba se procesuirala nadležnoj inspekciji ili službi ovlaštenoj za postupanje u datom slučaju, a zainteresovana stranka je mogla dobiti povratnu informaciju istog ili narednog dana.

Snabdjevenost i cijene

Mreža maloprodajnih objekata iz lanca velikih trgovinskih preduzeća kao što su „Mercator CG“, „Voli“, „Delta maxi“ i niz drugih objekata omogućili su kvalitetnu snabdjevenost prehrambenim artiklima i robama široke potrošnje. Poremećaja u snabdijevanju nije bilo ni kod energenata i goriva.

Predsezonske aktivnosti u pripremi većine trgovinskih objekata odnosile su se na uređenje i tehničko opremanje objekata, nabavku dovoljnih količina roba i obezbjeđenje sezonske radne snage.

Prema podacima MONSTAT-a o mjesečnom rastu cijena, mjesečna inflacija u avgustu, mjerena indeksom potrošačkih cijena, iznosila je 0,4%, dok je godišnja iznosila 4,0%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije (podatak sa oktobrom 2012. god.) zabilježene su u grupama proizvoda: alkoholna pića i duvan 11,1%; stanovanje, voda, struja, gas i gorivo 11,0%; hrana i bezalkoholna pića 6,9%; hoteli i restorani 3,8% i dr.

Inflacija od početka godine do juna u Srbiji, kao značajnom turističkom emitivnom području, je bila 5,5 %, dok je godišnji rast cijena u oktobru iznosio 12,9%. Cijena roba i usluga za ličnu potrošnju, kojima se mjeri inflacija, u 2012. god, povećane su za 12,7 %.

U uslovima povećane nezaposlenosti, rast cijena je svakako doprinio padu životnog standarda i smanjenju turističke tražnje kako sa domaćeg tako i stranog tržišta.

Opšta zaštita i bezbjednost

JZU Dom zdravlja Herceg-Novi

Shodno sporazumu koji je potpisan između Opštine Herceg-Novi i JZU Dom zdravlja Herceg-Novi za turističku sezonu 2012. godine sve mjere zdravstvene zaštite su u potpunosti realizovane.

JZU Dom zdravlja Herceg-Novi je u turističkoj sezoni radio sa svim službama u punom kapacitetu.

Zdravstvena zaštita djece bila je obezbijeđena svakim danom (subotom i nedjeljom) u vremenu od 07,00h do 21,00h.

Turistička ambulanta u centralnoj zgradi Doma zdravlja Herceg-Novi radila je od 13. 07. do 31. 08. 2012. godine svakim danom od 07,00h do 21, 00h. Radom ove ambulate uz dobru saradnju sa službom Hitne medicinske pomoći, turisti su bez čekanja ostvarivali svoja prava iz zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita turista koji gravitiraju zdravstvenoj stanici Bijela je poboljšana, a pružana je i subotom i nedjeljom.

Prvi put ove godine organizovano je zdravstveno obezbjeđenje stanovništva i turista na izletištu Žanjic, gdje dnevno boravi par hiljada turista.

I pored toga što je ovakva vrsta zdravstvene zaštite dosta skupa pokazala se neophodnom, a uz izuzetno mirnu epidemiološku situaciju ovakav način organizovanja zdravstvene zaštite ocjenjen je uspješnim.

Vatrogasna jedinica kao dio Službe zaštite Opštine Herceg-Novi shodno Naredbi o preduzimanju preventivnih mjera zaštite od požara na teritoriji opštine za period od 01. 06. do 30. 09. 2012. godine, donijela je svoj Plan aktivnosti.

U skladu sa donešenim planom pojačane aktivnosti u predsezonskom periodu odnosile su se na održavanje tehnike i opreme, provjeru ispravnosti hidranata u gradu, obuci vatrogasaca i uspostavljanju tijesne saradnje sa Vojskom, MUP-om, javnim preduzećima i drugim javnim i privrednim subjektima u gradu.

Dobrom organizacijom i brzim intervencijama, u više navrata, spriječeni su požari širih razmjera. Nabavkom novog terenskog vozila LADA NIVA povećana je operativnost, a u dva navrata, u saradnji sa planinarskim društvom „Subra“, spašeni su povrijeđeni, engleski turista na Dizdarici i mještalin na Orjenu.

Prema informaciji Uprave policije, PJ Herceg-Novi, stanje javnog reda i mira na području opštine Herceg-Novi, u periodu turističke sezone /od 01. 05. do 01. 10. 2012. godine/, može se ocijeniti kao veoma povoljno. Registrovan je 81 prekršaj narušavanja javnog reda i mira /najčešće fizički napad i drsko i nepristojno ponašanje/. U istom periodu 2011. godine registrovano je 85 ovakvih slučajeva, a 2010. godine 96, pa je evidentan trend opadanja ovih pojava. Najveći broj prekršaja je istog ili narednog dana procesuiran pred Područnim organom za prekršaje što je znatno doprinijelo efektu kazne na počinioca. Takođe u navedenom periodu je legitimisano 600 lica, a privremeno je oduzeto 7 komada oružja.

Turističku sezonu karakterišu mnogobrojna okupljanja povodom raznih kulturnih i sportskih manifestacija, pa su službenici ekspoziture policije obezbijevali 38 javnih skupova na kojima je bilo prisutno oko 19.250 građana i turista.

U izvještajnom periodu izvedeno je 17 akcija; interventna jedinica je ostvarila značajne rezultate, a službenici Operativne službe dežurstva policije su evidentirali 2.158 bezbjedonosnih događaja i aktivnosti; u prostorijama za zadržavanje zadržana su ukupno 73 lica; kroz rad policije u zajednici na nivou cijele područne jedinice sprovedeno je niz preventivnih akcija.

Kao i predhodnih godina, uspostavljena je biciklistička patrola na Šetalištu u Herceg-Novom.

Asistencija je bilo 87 i to komunalnoj policiji, svakodnevno u večernjim časovima (od 22,00 do 02,00h), u cilju suzbijanja buke i kontrole rada ugostiteljskih objekata i turističkoj inspekciji u postupku kontrole nelegalnog izdavanja soba („dileri“ soba).

U toku sezone značajna je bila ispomoć od strane službenika Uprave policije iz drugih gradova kao i od policijskih službenika iz R.Srbije i R.Hrvatske koji su shodno Protokolu o saradnji bili angažovani u Herceg-Novom.

Turistički promet

Prema podacima MONSTAT-a za devet mjeseci ove godine Crnu Goru je posjetilo 1.368.754 turista, od čega je domaćih turista bilo 161.551 ili 12 %, a stranih 1.207.203 ili 88%.

Od 8.888.427 noćenja domaći gosti su ostvarili 956.685 noćenja ili 11% dok je broj stranih noćenja bio 7.931.742 ili 89%.

Ukupno ostvarena posjeta za devet mjeseci ove godine veća je za 5 %, dok je broj ostvarenih noćenja veći za 4 % .

**Pregled fizičkih pokazatelja turističkog prometa na
nivou Crne Gore za 9 mjeseci 2011/12. g.**

Tabela broj 1.

R/b	Turistički promet Crna Gora	januar-septembar 2011. god.	januar-septembar 2012. god	index
1	2	3	4	5
1.	Turisti-ukupno	1.304.510	1.368.754	105
	- domaći	156.420	161.551	103
	- strani	1.148.090	1.207.203	105
2.	Noćenja – ukupno	8.519.132	8.888.427	104
	- domaći	897.920	956.685	107
	- strani	7.621.212	7.931.742	104

U istom periodu opštinu Herceg Novi posjetilo je 224.821 turista od čega 39.674 domaćih ili 18% i 185.147 stranih ili 82%. Ukupan broj turista manji je za 5%, broj stranih turista za 6%, dok je posjeta domaćih turista niža za 5%.

Ostvareno je 1.769.584 noćenja što je za 6% manje nego u uporednom periodu. Broj noćenja domaćih turista od 317.597, niži je za 3 %, dok su ostvarena noćenja stranaca od 1.451.987, niža za 6 %.

**Pregled fizičkih pokazatelja turističkog prometa na nivou
Opštine Herceg Novi za 9 mjeseci 2011/12.g.**

Tabela broj 2.

R/b	Turistički promet Herceg-Novi	Januar-septembar 2011.god.	Januar-septembar 2012.god.	Index
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Turisti-ukupno	239.595	224.821	95
	- domaći	41.717	39.674	95
	- strani	197.878	185.147	94
2.	Noćenja – ukupno	1.872.517	1.769.584	94
	- domaći	328.779	317.597	97
	- strani	1.543.738	1.451.987	94

U ukupnoj posjeti na nivou Crne Gore naša Opština učestvovala je sa 16%. Učešće u broju stranih turista bilo je 15%, a domaćih 25%.

Kod ostvarenih noćenja učešće Herceg Novog u ukupnom broju bilo je 20% i to učešće u noćenjima stranaca 18%, a u noćenjima domaćih turista 33%.

**Pregled broja turista i noćenja u Opštini Herceg Novi
po mjesecima 2011/12.g.**

Tabela broj 3.

R/b	Mjeseci	turisti		index	noćenja		index
		2011.	2012.		2011.	2012.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	januar	297	340	114	3.505	1.903	54
2.	februar	2.105	1.556	74	14.574	13.986	96
3.	mart	1.445	2.004	137	19.483	21.020	108
4.	april	2.707	2.259	83	25.462	24.545	96
5.	maj	10.910	8.944	82	91.007	80.232	88
6.	jun	20.224	18.513	92	190.854	172.160	90
7.	jul	79.393	72.049	91	555.868	519.493	93
8.	avgust	90.964	87.402	96	758.035	727.774	96
9.	septembar	31.550	31.754	94	213.729	208.471	98
10.	Ukupno:	239.595	224.821	94	1.872.517	1.769.584	95

Analizom posjete po mjesecima vidljivo je da je ista znatno niža u odnosu na uporedne mjesece predhodne godine. Jedino je tokom januara posjeta bila veća za 14%, a tokom marta za 37%. Broj ostvarenih noćenja, osim u martu mjesecu bilježi pad (od 2% u septembru, do 46% u januaru).

U objektima komercijalnog smještaja, čiji se promet prati u kontinuitetu, za devet mjeseci ove godine boravilo je 47.816 turista, što je za 8% manje u odnosu na devetomjesečni period prethodne godine. Ostvareno je 391.777 noćenja ili 7% manje. Ovo čini 22% ukupnih noćenja ostvarenih na području Opštine.

**Pregled broja turista i noćenja u objektima komercijalnog smještaja
za devet mjeseci 2011/2012 god.**

Tabela broj 4.

R/b	Hotelski kapaciteti	turisti		index	noćenja		index
		2011.	2012.		2011.	2012.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	„Vektra Boka“AD	6.512	5.210	80	36.863	25.804	70
2.	Institut „Igalo“	13.961	12.109	87	177.424	158.561	89
3.	Centar Igalo	5.987	5.910	99	55.326	59.980	108
4.	D.o.o. „Carine“	4.958	5.276	106	35.913	37.452	104
5.	Hotel „Metalurg“	5.545	5.943	107	30.400	32.500	107
6.	„Hunguest hotel“	9.305	8.185	88	53.153	43.648	82
7.	Hotel „Rivijera“	4.268	3.400	80	24.240	24.192	100
8.	Hotel „Perla“	1.568	1.621	103	8.633	9.117	106
9.	Hotel „Jadranskastraža“	375	210	56	856	523	61
10.	Ukupno:	52.104	47.816	92	421.952	391.777	93

U toku pripreme za sezonu ulaganja u objekte uglavnom su se odnosila na investiciono održavanje i uređenje ili djelimičnu rekonstrukciju.

Prema informaciji „**Vektra Boka**“AD predsezonske pripreme odnosile su se na pripremu i uređenje hotela „Plaža“ i određenog broja ugostiteljskih objekata u vlasništvu preduzeća. Pored prisustva brojnim sajmovima turizma i ponuđenim raznim popustima na aranžmane u objektu hotela „Plaža“ ostvaren je manji promet nego u

istom periodu prošle godine. U hotelu je boravilo 5.210 turista što je za 20% manje, a broj ostvarenih noćenja od 25.804 niži je za 30%, što se može pravdati nepovoljnom ekonomskom situacijom kod nas i u okruženju.

Institut „Igalo“ AD je sezonu započeo otvaranjem II faze Instituta 01. 02. 2012. godine. Prva faza je otvorena 23. 04. 2012. godine. Do njihovog otvaranja izvršene su redovne, planirane pripreme objekata angažovanjem oko 70.000,00€ sopstvenih sredstava. Izvršeno je krećenje soba i odjeljenja terapije obje faze, farbanje balkonskih ograda I faze, kao i radovi na pripremi mašinskih postrojenja grijanja i hlađenja, tehnologiji blata i radovi na cjevovodu morske vode. U periodu od devet mjeseci ove godine zabilježen je boravak 12.109 korisnika usluga, što je za 13% manje nego u predhodnoj godini. Ostvareni broj noćenja od 158.561 niži je za 11%.

Ostvareni broj noćena sa domaćeg tržišta je na nivou prošlogodišnjeg, dok je broj ostvarenih ino-noćenja manji za 21% i čini 46% od ukupnih noćenja (2011-51%). Prosječna dužina boravka korisnika bila je 13,12 dana, a prosječna iskorišćenost kapaciteta, za prvih devet mjeseci, na nivou Instituta bila je 40%.

Ostvareni ukupan prihod od 8. 312.934,00€ manji je za 7% u odnosu na isti period 2011.god. U strukturi prihoda 72,5% čine prihodi od bolničkog liječenja; 15,58% prihodi od pansionskih usluga, dok se ostatak odnosi na terapijske usluge, vanpansionsku potrošnju i ostale prihode.

Ostvareni ukupan rashod za ovaj period bio je 7. 865.837,00€ i manji je za 15,43%, pri čemu najveće učešće imaju bruto zarade i ostala lična primanja 52%; troškovi materijala 13%; ostala poslovna opterećenja 13%; troškovi energije 8%, i dr.

U ukupnom prometu učešće domaćeg tržišta iznosilo je 43,16%, inostranog 56,61%, ostali prihodi 0,23%.

Na dan 30. 09. 2012. god. u Institutu je bilo 805 zaposlenih radnika, a prosječna zarada za devetomjesečni period iznosila je 525,00€.

Za period od 01. januara do 30. septembra Institut je poslovao sa dobitkom od 447.097,00€.

Centar „Igalo“ AD je nakon zimske pauze počeo sa radom 22. 04. 2012.god. Prije početka rada izvršene su pripreme koje su se odnosile na investiciona ulaganja u zamjenu lifta, opremanje kuhinje novim uređajima i aparatima, zamjenu ulaznih vrata, krećenje i uređenje objekta. Za prvih devet mjeseci Centar je zabilježio 5.910 dolazaka i 59.980 noćenja koja su ostvarili uglavnom gosti iz Rusije, Bosne, Srbije i Albanije. Značajno je bilo i učešće domaćih gostiju.

Ostvareni promet, mjereno brojem noćenja veći je za 8% u odnosu na prošlu godinu i ostvaren je približno istom posjetom.

DOO „Carine“ su u svojim objektima, hotelu „Delfin“ i hostelu „Kumbor“ ugostile 5.276 turista, koji su ostvarili 37.452 noćenja. Ostvareni promet veći je u odnosu na isti period predhodne godine, kod broja turista za 6%, a kod ostvarenih noćenja za 4%.

Hotel „Metalurg“ je nastavio sa ranije započetim investicionim aktivnostima na unutrašnjoj adaptaciji i uređenju objekta sa ciljem da podigne kvalitet usluga. Početkom godine izvršeno je renoviranje prostorija na drugom i trećem spratu i restorana.

U izvještajnom periodu u hotelu je boravilo 5.943 gosta, što je za 7 % više nego u predhodnom periodu. Ostvareno je 32.500 noćenja, ili 7% više.

Ostvareni prihod od noćenja i vanpansiona iznosio je oko 700.000,00€ i veći je za 20%.

„Hunguest hotels Montenegro“ DOO predsezonske aktivnosti su se odnosile na farbanje, krećenje i opravku smještajnih jedinica, generalno čišćenje čitavog kompleksa, servisiranje uređaja i opreme u svim smještajnim jedinicama, kuhinjama i

restoranima; uređenje plaže. Vršena je obuka novozaposlenih i trening stalno zaposlenih radnika, te obilazak sajmovi i berzi u Crnoj Gori i inostranstvu. Ovaj objekat je u prvih devet mjeseci ugostio 8.185 turista koji su ostvarili 43.648 noćenja, što je za 12% manje turista i za 18 % manje noćenja nego u istom periodu predhodne godine.

Club hotel „Rivijera“ je intenzivno radio na pripremi ljetnje turističke sezone. Aktivnosti su se prvenstveno odnosile na posjete sajmovima turizma u: Budvi, Beogradu, Moskvi, Parizu, te u Izraelu, Finskoj, Švedskoj, Ukrajini, Kazahstanu i drugim, što je rezultiralo i sklapanjem brojnih ugovora.

Što se tiče uređenja kompleksa, radovi su se odnosili na dodatno uređenje plaže, bazenske terase, igrališta za odbojku i na radove vezane za upotpunjavanje ponude uslugama kao što su prevoz brodom, ekskurzije, sportovi na vodi igraonica za djecu i sl. Raznovrsnost sadržaja za zabavu i rekreaciju privukla je pažnju gostiju hotela i doprinijela kvalitetu ukupne ponude.

U prvih devet mjeseci ove godine zabilježena je posjeta 3.400 turista, što je za 20 % manje nego u istom periodu 2011 god. broj noćenja je ostvaren na istom nivou - 24.192. Popunjenost kapaciteta tokom ljetnih mjeseci bila je iznad 82%.

Hotel „Perla“ je nastavio već ranije započete investicije na kompletnoj obnovi hotelske opreme i dopuni sadržaja, kako samog objekta tako i plaže.

Uložena su značajna sredstva na opremanju restorana i soba novom, savremenijom opremom, uređenju i dodatnom opremanju kutka za djecu i plaže, obezbjeđenju i usavršavanju kvalitetnih kadrova, te na marketinškom osvajanju tržišta. Povećan je broj vozila rent-a car servisa.

Za devet mjeseci ove godine u hotelu je boravilo 1.621 turista koji su ostvarili 9.117 noćenja, što je za 3% više turista i 6% više noćenja nego u uporednom periodu.

Sprovedena anketa gostiju hotela pokazuje da su gosti i ove godine bili zadovoljni ponudom, naročito nivoom usluge i osobljem hotela, dok se većina primjedbi, kao i ranijih godina, odnosila na otežan saobraćajni pristup samom objektu.

Hotel „Jadranska sraža“ je u periodu predsezone izvršio rekonstrukciju i opremanje svih sanitarnih prostorija u objektu, kao i prostorija za frizerski i kozmetički salon. Za devet mjeseci ove godine u hotelu je boravilo 210 turista koji su ostvarili 523 noćenja, što je za 44% manje turista i za 39% manje noćenja nego za devet mjeseci 2011. god.

Nedostatak hotelskih kapaciteta visoke kategorije koji su generator razvoja turizma jednog područja mora biti što prije prevaziđen. U narednom periodu mora biti prioritet obezbjeđenje kvalitetnih smještajnih kapaciteta.

Postojećom planskom dokumentacijom omogućena je izgradnja hotelskih kapaciteta u Bijeloj, Kumboru, Zelenici, Meljinama, Igalu i na Luštici, te rekonstrukcija Hotela „Plaža“ u Herceg-Novom i izgradnja Hotela „Tamaris“ u Igalu. Usvojen je i urbanistički projekat za Hotel „Žager“ u Bijeloj, a u postupku je izrada planske dokumentacije kojom se predviđa izgradnja hotelskog kompleksa u Baošiću.

SEKRETARIJAT ZA FINANSIJE TURIZAM I EKONOMSKI RAZVOJ

